

1. møde

Tirsdag den 5. oktober 1971 kl. 12.

Aldersformanden (Aksel Larsen): Som grundloven foreskriver, er det nyvalgte folketing i dag trådt sammen på den tolvte søgnedag efter valgdagen. Det påhviler mig som det medlem, der længst har haft sæde i tinget, at åbne mødet og lade foretage valg af en midlertidig formand, idet folketinget ikke kan sættes, før mandaterne er prøvet og tinget dermed beslutningsdygtigt.

Valget er resulteret i en sammensætning af folketinget, som stiller ganske særlige krav til medlemmerne og til partierne. Befolkningen har ret til at forvente, at dens valgte repræsentanter viser vilje og evne til at finde den rette løsning på de problemer, der har meldt sig og fortsat vil melde sig, udadtil som indadtil.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Den redegørelse, som jeg i henhold til grundlovens § 38 i dag ved folketingsårets begyndelse skal afgive over for det nyvalgte folketing, må ifølge sagens natur få en særlig karakter, idet den regering, på hvis vegne jeg taler, har status af forretningsministerium.

Det følger heraf, at regeringen ikke i dag kan fremlægge en forpligtende oversigt over de af regeringen nærmere påtænkte foranstaltninger. Jeg skal derfor begrænse mig til at gøre nogle mere principielle bemærkninger om landets almindelige stilling og om de problemer, som regeringen og folketinget i særlig grad vil komme til at beskæftige sig med i det folketingsår, der i dag tager sin begyndelse.

Der er intet i resultatet af folketingsvalget, der tyder på ændringer i de hovedlinjer, der gennem lang tid har ligget til grund for Danmarks udenrigspolitiske stillingtagen.

Den verdenspolitiske situation synes på en række områder at undergå betydningsfulde ændringer. Det gælder Folkerepublikken Kinas placering. Det gælder den europæiske politik, især efter firemagtsaftalen om Berlin. Den udvikling, der her, er i gang, gør det sandsynligt, at der snart kan blive tale om at forberede en konference om europæisk sikkerhed og samarbejde.

Vi vil nu foretage valg af midlertidig formand, og hertil foreligger kun ét forslag, idet samtlige repræsenterede partier i det nyvalgte folketing har indstillet hr. Skytte. Dersom ikke andre bringes i forslag, og dersom der ikke begæres afstemning, betragter jeg hr. Skytte som valgt. (Ophold). Han er valgt.

Jeg anmoder den midlertidige formand om at overtage den videre ledelse af mødet.

Den midlertidige formand (Skytte): Jeg takker for valget som midlertidig formand for tinget.

Først har jeg den glæde på tingets vegne at udtale et hjerteligt velkommen til Deres Majestæter Kongen og Dronningen, til Deres kongelige Højheder Tronfølgeren og Prins Henrik samt til repræsentanter for højesteret, der som folketingets gæster overværer dette møde. Hjerteligt velkommen.

Jeg giver derefter ordet til statsministeren, for at han kan give tinget den i grundlovens § 38 omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Over for alle de udenrigspolitiske problemer er det af afgørende betydning, at den regering, der skal handle på Danmarks vegne, er i stand til at formulere standpunkter, der kan samle bred tilslutning i folketinget.

Også andre problemer på det internationale område vil kræve beslutninger af vidtgående rækkevidde.

Medmindre det lykkes at finde en holdbar løsning på de skærpede internationale valuta-problemer, vil der være en reel fare for, at verden bevæger sig tilbage i retning af tidligere tiders restriktionspolitik med deraf følgende voksende vanskeligheder for produktion og beskæftigelse i de enkelte lande. Der er grund til at glæde sig over, at dansk økonomi har været i stand til at klare følgerne af valutakrisen, således at kronens position er fastholdt.

Det umiddelbart vigtigste problem i Danmarks forhold til omverdenen i den folketings-samling, som indledes i dag, er spørgsmålet om Danmarks tilslutning til et udvidet fællesmarked. Den hidtil førte markedspolitik har hvilet på et bredt flertal i folketinget. Det må forventes, at der om kort tid vil foreligge et færdigt resultat af forhandlingerne mellem fællesmarkedet og ansøgerlandene, og dermed vil det stå klart, om de forudsætninger, vi har bygget på fra dansk side, er blevet opfyldt. Vi er da fremme i en fase, da der skal træffes beslutninger, og det vil derfor være nødvendigt, hvis danske interesser skal varetages på betryggende måde, at vi har en handledygtig regering og et funktionsdygtigt folketing.

Tilslutningen til fællesmarkedet vil kræve gennemførelse af en temmelig omfattende lovgivning og vil således kræve en betydelig indsats og medvirken fra folketinget, og jeg forudser, at folketinget — som baggrund herfor — vil føle nødvendigheden af en informativ virksomhed over for befolkningen.

Der er blandt sagkyndige udbredt enighed om, at en udvidelse af EF uden dansk deltagelse heri vil indebære en stor belastning for landets økonomi i hvert fald i en årrække, men formentlig også på lang sigt. Dette forhold må derfor indgå i enhver realistisk stillingtagen i forbindelse med den politiske vurdering af hele dette spørgsmål.

Denne konstatering knytter forbindelsen til den hjemlige hovedopgave, der vil kræve såvel folketingets som den fremtidige regerings fulde opmærksomhed i den nu indledte folketingsperiode. De indgroede skævheder, der havde vokset sig store i dansk økonomi, har vist sig at fordre en målbevidst sanering over en længere årrække. Jeg mener det berettiget at fremhæve, at der er tilvejebragt grundlag for en gradvis forbedring af landets økonomi, men det vil være nødvendigt at fastholde en vedvarende økonomisk selvdisciplin til konsolidering af landets valutastilling og sikring af fortsat høj beskæftigelse.

Konsolideringen af landets økonomi er selve forudsætningen for, at der kan skabes finansielt råderum for en fortsat reformpolitik. Det falder naturligt i denne sammenhæng at påpege den særlige betydning af den store reformopgave, der knytter sig til forureningsbekæmpelsen. Der er inden for de sidste to år gennemført et grundlæggende undersøgelsesarbejde, og der foreligger nu resultater heraf, som gør det muligt for folketinget på sagligt holdbar måde at tage fat på denne mangesidede og komplicerede opgave.

Den omstændighed, at en bæredygtig økonomi er selve forudsætningen for den fortsatte velstands- og velfærdsudvikling, giver mig anledning til at tilføje: uanset hvilken regering landet måtte få, må den økonomiske politik, der skal føres, uomgængeligt tilrettelægges under hensyntagen på kort som på lang sigt til de advarsler, der er indeholdt i den på regeringsinitiativ udarbejdede perspektivplanredegørelse. Disse advarsler har allerede påvirket den førte politik og har vist de første resultater.

Perspektivplanredegørelsen har påvist, at det er en uafviselig opgave for regering og folketing at sikre den fornødne tilgang af ressourcer til det erhvervsliv, der skal skabe grundlaget for de økonomiske fremskridt. Et lønsomt og ekspansivt erhvervsliv er selve betingelsen såvel for valutakonsolidering og beskæftigelse som for en fortsat fremskridtspolitik, heri indbefattet udviklingen henimod et udbygget arbejdspladسدemokrati.

Intet parti i folketinget kan frasige sig medansvar for, at der i 1960erne blev lagt grund til en hastigere vækst i de offentlige aktiviteter end fuldt foreneligt med produktionsudviklingen. Det vil kræve betydelig viljefasthed og disciplin at fastholde en linje, der sikrer en opbremsning i de offentlige udgifters væksttempo under former, der ikke sætter de vundne fremskridt over styr. Forudsætningen herfor er en nødvendig prioritering af opgaverne.

Befolkningen har ved valget udpeget det folketing, der skal lede den kommende tids politiske udvikling her i landet, og det ligger i folkestyrets hele idé, at befolkningen dermed kan gøre sig forventning om, at folketinget i handling vil leve op til det ansvar, det har påtaget sig.

Foran os har vi så afgørende opgaver som stillingtagen til medlemskab af fællesmarkedet, videreførelsen af den økonomiske konsolidering og af reformpolitikken. Disse opgaver vil forandre vilje til at tage standpunkt og træffe politiske beslutninger. De pligter, der ved valget er pålagt dette folketing, forvaltes ikke ved at vige uden om de spørgsmål, der er vanskelige, eller som på kort sigt kan forekomme upopulære. Det givne er, at politiske afgørelser skal træffes, og at mulighederne for at træffe dem er betinget både af folketingets evne til samarbejde og vilje til at tage ansvar.

I forventning om, at det nyvalgte folketing vil bekræfte sin demokratiske ansvarsbevidsthed og villighed til det nødvendige samarbejde, beder jeg tinget om at udbringe et

Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

Den midlertidige formand: Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 12.45.

Herefter forlod Deres Majestæter Kongen og Dronningen og Deres kongelige Højheder Tronfølgeren og Prins Henrik med følge samt repræsentanterne for højesteret gæstelogen, ledsaget af præsidiets medlemmer.

Mødet genoptaget kl. 12.45.

Den midlertidige formand (Skytte): Efter længere tids sygdom afgik medlem af folketinget Per Møller den 4. september ved døden i en alder af 57 år.

Per Møller var søn af øjenlæge Georg Albrecht Møller og født i Nykøbing Falster. Efter afsluttet skolegang på katedralskolen i Nykøbing påbegyndte han en journalistisk uddannelse og virkede derefter ved forskellige provinsblade, indtil han i 1941 kom til

København, hvor han blev leder af pressebureauet Provins-Korrespondancen.

Under krigen måtte han som følge af sin virksomhed i modstandskampen flygte til Sverige, hvor han var med i redaktionen af de danske flygtninges organ *Danskeren* og kronikør ved *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning*.

Efter sin hjemkomst fortsatte han sin virksomhed som udenrigspolitisk medarbejder ved forskellige dagblade og tidsskrifter samt ved radio og fjernsyn, hvorigennem

[Den midlertidige formand.]

han blev kendt landet over som en kyndig udenrigspolitisk kommentator. I 1950 blev han knyttet til den liberale skole Breidablik i Holte som lærer og fra 1956 til 1962 som forstander.

I 1964 indvalgte Per Møller i folketinget som repræsentant for venstre i Randers amtskreds. Siden valget i 1966 repræsenterede han sit parti i København-Frederiksberg østre storkreds.

Det var en selvfølge, at han med sine mangeårige og dybtgående erfaringer på det udenrigspolitiske område også i tinget kom til at beskæftige sig med udenrigspolitiske problemer. Han var i denne forbindelse en engageret deltager i diskussionen om de europæiske markedsspørgsmål. Hans besindige og fornuftbetonede indlæg bidrog altid til at højne debattens saglige værdi. Flere gange var han delegeret ved De Forenede Nationer.

Også andre områder havde hans varme interesse. Kulturelle og uddannelsesmæssige spørgsmål optog ham stærkt. Nævnes skal hans indsats for bevaring og fredning af værdifulde ældre bygninger og hans deltagelse i de senere års så aktuelle debat om uddannelsen ved universiteterne og andre højere læreanstalter.

Kun 7 år blev det beskåret Per Møller at virke som medlem af tinget. Hans fremtræden var præget af en stilfærdig, naturlig kultur, hans indlæg af saglighed og kyndighed. Der blev lyttet med opmærksomhed, når han talte. Hans varme menneskelighed, der gjorde det let for ham at komme i kontakt med enhver, vil blive husket af alle, som kendte ham.

Per Møllers alt for tidlige bortgang betyder et stort tab såvel for hans parti som for hele tinget. Vi vil med taknemmelighed bevare hans minde.

(Medlemmerne påhørte stående den midlertidige formands mindeord).

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

„Statsministeriet
København, den 27. september 1971.

Jeg tillader mig herved at anmode hr. formanden om at ville meddele folketinget, at jeg i dag til Hans Majestæt Kongen har indgivet det nuværende ministeriums afskedsbegøring, og at Hans Majestæt har modtaget denne.

I henhold til grundlovens § 15 fungerer ministeriet, indtil et nyt ministerium er udnævnt.

H. Baunsgaard.

/ Ruth Christensen.

Folketingets formand.“

Fra indenrigsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

„Indenrigsministeriet.
København, den 4. oktober 1971.

Efter afholdelsen af det ved kongeligt åbent brev af 31. august 1971 udskrevne valg til folketinget skal man i henhold til bestemmelsen i § 53 i lov nr. 171 af 31. marts 1953 om valg til folketinget, jfr. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. august 1970, hoslagt fremsende følgende:

1. De fra opstillingskredsens valgbestyrelser modtagne udskrifter af valg-bøgerne.
2. De i overensstemmelse med lovens §§ 42-44 foretagne beregninger af kreds- og tillægsmandaternes fordeling.
3. Den i overensstemmelse med lovens §§ 45-48 foretagne opgørelse af, hvilke kandidater der har opnået valg.
4. De i lovens § 50 omhandlede lister over stedfortrædere.

Endvidere fremsendes en redegørelse indeholdende de bemærkninger, som den stedfundne gennemgang af de ovennævnte udskrifter af valg-bøgerne har givet anledning til.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Til folketinget.“

Med skrivelse af 29. f. m. har ministeren for Grønland i medfør af § 23, stk. 6, i lov om folketingsvalg i Grønland, jfr. lovbekendtgørelse nr. 352 af 21. juli 1971, frem-

[Den midlertidige formand.]

sendt den fra landshøvdingen over Grønland modtagne foreløbige opgørelse af folketingsvalget i Grønland den 21. september 1971.

Af landshøvdingens telegrafisk indsendte opgørelse fremgår det, at da der efter udløbet af kandidatfristen kun var anmeldt opstilling af én kandidat, Knud Hertling, i Grønlands første opstillingskreds, har landshøvdingen erklæret Knud Hertling for valgt uden afstemning som folketingsmedlem for første opstillingskreds med Niels Svendsen som stedfortræder. Afstemningen er heretter aflyst i første opstillingskreds.

Af den foreløbige opgørelse for valget i anden opstillingskreds fremgår det, at af 14.104 stemmeberettigede vælgere, er der på Moses Olsen afgivet 2.553 stemmer og på Nikolaj Rosing 2.439 stemmer samt på Erling Høeg 2.162 stemmer. Herudover er optalt 122 blanke stemmer, og 68 stemmesedler er kasseret som ugyldige. Landshøvdingen har derfor erklæret Moses Olsen for valgt som folketingsmedlem i anden opstillingskreds i Grønland.

Gennem indenrigsministeriet er modtaget en skrivelse af følgende ordlyd fra amtsborgmester Børge Juel Hansen, Roskilde:

„Roskilde, den 27. september 1971.

Til indenrigsministeriet.

Vedr. folketingsvalget den 21. september 1971.

Ved folketingsvalget den 21. ds. fik jeg det 2. kredsmandat på liste A i Roskilde amt. Imidlertid ser jeg mig desværre ikke i stand til at modtage mandatet, hvorfor jeg må anmode om, at det videregives til folketingsmand Ove Hansen, der ville være 1. suppleant på liste A i Roskilde amt.

Med venlig hilsen

Børge Juel Hansen.“

Fra indenrigsministeren er endvidere modtaget følgende skrivelser:

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Under henvisning til bestemmelsen i § 75, stk. 2, i lov om valg til folketing, jfr. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. august 1970, fremsendes hoslagt en fra

Solveig Basse, Ved Bellahøj 18, 5., 2700 Brønshøj, modtagen klage vedrørende den fremgangsmåde, der blev fulgt ved klagerens moders stemmeafgivning på valgstedet i Bellahøj skole ved folketingsvalget den 21. september 1971.

Som det fremgår af sagen, fandt stemmeafgivningen sted uden for stemmelokalet, da klagerens moder er svagfør. Klageren hævder, at kun én tilforordnet vælger var moderen behjælpelig, og at han ikke medbragte nogen transportabel stemmekasse, men blot tog stemmesedlerne med sig.

Klagen har gennem Københavns magistrat været forelagt formanden for valgstyrrerne i 16. kreds, Bellahøj, der har afgivet den ligeledes medfølgende erklæring af 28. september 1971.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Under henvisning til bestemmelsen i § 75, stk. 2, i lov om valg til folketing, jfr. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. august 1970, fremsendes hoslagt to fra henholdsvis Frits Pedersen, Ingolfs Allé 10, og Inger Steensen Lomholt, Lersø Parkallé 173, begge af København, modtagne klager over det den 21. september 1971 afholdte folketingsvalg.

Som det fremgår af sagerne, hævder klagerne, at den form, hvorunder stemmeafgivning pr. brev er sket i Københavns folkeregister, ikke har været tilstrækkeligt betryggende.

En fra Staden Københavns Statistiske Kontor indhentet udtalelse over de to klager følger vedlagt.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Efter klagefristens udløb har indenrigsministeriet modtaget den i fotokopi vedlagte skrivelse af 29. september 1971 med bilag fra E. Møller-Jørgensen, Elmehusene 176, 2600 Glostrup, hvori han klager over,

[Den midlertidige formand.]

at han ikke har modtaget valgkort til folketingsvalget den 21. september 1971.

Sagen er den 1. oktober 1971 sendt til udtalelse hos Præstev byråd, hvorfra man endnu ikke har modtaget noget svar.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Under henvisning til bestemmelsen i § 75, stk. 2, i lov om valg til folketing, jfr. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. august 1970, fremsendes hoslagt en fra Th. V. Andersen, Ryesgade 79 B, 5. t.v., 2100 Ø, modtagen klage over folketingsvalget den 21. september 1971, idet han kræver omvalg, da han ikke har modtaget noget valgkort.

En fra Københavns statistiske kontor indhentet udtalelse over klagen følger vedlagt tillige med klagerens valgkort i fotokopi med postvæsenets oplysning om, at adressaten er ukendt.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Efter klagefristens udløb har indenrigsministeriet modtaget den i fotokopi vedlagte skrivelse af 24. september 1971 fra Per Behr, M/S Dagny Skou, Rederiet Ove Skou, der klager over, at kaptajnen på M/S Dagny Skou under skibets ophold i Buenos Aires fra den 4. til den 14. september 1971 forgæves har anmodet det derværende konsulat om at få stemmesedler leveret om bord i skibet.

Forinden videre foretages, vil sagen blive gjort til genstand for en nærmere undersøgelse ved udenrigsministeriets foranstaltning.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Efter klagefristens udløb har indenrigsministeriet modtaget en af styrmand

H. Godt, Rederiet Chr. Høyer, Tjørnevej 18, 2800 Lyngby, til statsministeren indsendt skrivelse af 16. september 1971, i hvilken det gøres gældende, at det danske generalkonsulat i New York har afslået at forsyne det skib, den pågældende er forhyret på, med stemmemateriale. Ved begæringens fremsættelse lå skibet i Newark.

Forinden videre foretages, vil det omtalte forhold blive gjort til genstand for en nærmere undersøgelse ved udenrigsministeriets foranstaltning.

En fotokopi af den nævnte skrivelse vedlægges.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Under henvisning til bestemmelsen i § 75, stk. 2, i lov om valg til folketing, jfr. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. august 1970, fremsendes hoslagt en fra Valborg Hansen, Nørre Allé 75, vær. 356, København Ø, modtaget klage over det den 21. september 1971 afholdte folketingsvalg.

Som det fremgår af sagen, hævder klageren, at hun uretmæssigt er blevet afvist som stemmeberettiget, fordi hun først den 12. dag før valgdagen har anmeldt tilflytning fra udlandet.

Klagen er modtaget gennem Staden Københavns statistiske kontor, der har afgivet den ligeledes medfølgende erklæring af 24. september 1971.

Til det i nævnte erklæring anførte skal indenrigsministeriet tilføje, at i henhold til folketingsvalglovens § 10, stk. 3, kan optagelse på tilflyttervalglisten ikke finde sted i tiden mellem et valgs udskrivning og valgets afholdelse. Udskrives valget med et længere varsel end 14 dage, skal optagelse på tilflytterlisten dog finde sted, for så vidt angår alle meddelelser om flytninger, som kommunen modtager senest 14 dage før valget, forudsat at vælgeren inden samme frist har anmeldt flytningen til tilflytningskommunens folkerogister.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

[Den midlertidige formand.]

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Under henvisning til bestemmelsen i § 75, stk. 2, i lov om valg til folketing, jfr. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. august 1970, fremsendes hoslagt en fra formanden for Kristeligt Folkepartis udvalg for Østre Storkreds, overlærer K. Karre, modtaget klage over, at en foretaget anmeldelse af, hvilken af de opstillede kandidater der var partiets nominerede kandidat i 3 af storkredsens opstillingskredse ved folketingsvalget den 21. september 1971, ikke blev taget til følge.

En fra Københavns Magistrat indhentet udtalelse følger vedlagt tillige med en annulleret stemmeseddel for hver af de pågældende 3 opstillingskredse. Endvidere vedlægges et eksemplar af indenrigsministeriets skrivelse af 8. september 1971 til samtlige valgbestyrelser vedrørende stemmesedlernes udformning.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971

Efter klagefristens udløb har indenrigsministeriet modtaget en af fru Margrit Jespersen, Stollig pr. Åbenrå, indsendt skrivelse af 28. september 1971, i hvilken der fremsættes klage over, at den pågældendes ægtefælle, der er forhyret som maskinchef på M/S Michael Jebsen af Åbenrå, først har fået tilsendt sit valgkort efter valgdagen, da skibet lå i Kanton, og at han således var afskåret fra at afgive stemme.

Til den fremsatte klage skal indenrigsministeriet bemærke, at i henhold til folketingsvalglovens § 55 kan søfolk afgive stemme på vedkommende skib, og i henhold til samme lovs § 64 påhviler det skibsføreren på et dansk skib at foranstalte afstemning om bord, når han er blevet gjort bekendt med, at der er udskrevet valg til folketinget, medmindre tvingende og uopsættelige skibsforretninger er til hinder derfor.

Til denne form for stemmeafgivning

skal anvendes særligt fremstillet brevstemmemateriale, der så vidt muligt altid bør forefindes om bord på danske skibe. Der kan afgives stemme, uanset om valgkort måtte være modtaget eller ej, og sagen vil blive gjort til genstand for nærmere undersøgelse gennem vedkommende rederi.

En fotokopi af den nævnte skrivelse vedlægges.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Efter klagefristens udløb har indenrigsministeriet modtaget den vedlagte skrivelse af 26. september 1971 fra Leif Kjeldsen, Sønderagervej 40, 7400 Herning, i hvilken han klager over, at han og hans hustru, Lene Merethe Egebæk Kjeldsen, hverken modtog valgkort eller var opført på valglisten ved folketingsvalget den 21. september 1971.

En fra Herning byråd indhentet udtalelse over sagen følger vedlagt tillige med den i udtalelsen omtalte fotokopi af udskrift af 7. maj 1970 fra det centrale personregister.

En fra sekretariatet for personregistrering indhentet erklæring af 4. oktober 1971 vedlægges.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget.“

„Indenrigsministeriet.

København, den 4. oktober 1971.

Fra Bornholms Venstreforening ved hr. H. P. Larsen, Nørre Løkke 19, 3700 Rønne, har indenrigsministeriet modtaget vedlagte skrivelse angående valget den 21. september 1971. I skrivelsen udtrykker den pågældende, der var udpeget som tilfornordnet vælger i Rønne, sin forundring over, at det i en fjernsynsudsendelse aftenen før valgdagen gentagne gange blev understreget, at der kun måtte sættes ét kryds på stemmesedlen, medens der i den instruktion, han fik udleveret på

[Den midlertidige formand.]

valgstedet, var anført, at „stemmesedler, der er afkrydset såvel ud for partiets navn som ud for navnet på en kandidat, anses som en personlig stemme“.

Brevskriveren finder, at denne uoverensstemmelse bør medføre en nærmere redegørelse over for folketinget, og indenrigsministeriet skal således foranlediget bemærke følgende:

Efter folketingsvalglovens § 35, stk. 5, skal afstemningen foretages ved, at man mærker stemmesedlen med et kryds enten ved partibetegnelsen eller ud for navnet på den kandidat, der ønskes valgt. Det forudsættes således i valgloven, at vælgeren kun sætter ét kryds på stemmesedlen, og efter indenrigsministeriets formening bør en vejledning til vælgerne gives i overensstemmelse hermed, således at det understreges, at der kun skal sættes ét kryds på stemmesedlen.

Imidlertid indeholder valgloven i § 39, stk. 3, der vedrører opgørelsen af personlige stemmer og partistemmer, en bestemmelse om, at såfremt en vælger har sat kryds såvel ud for navnet på en kandidat som ud for partibetegnelsen for det parti, denne tilhører, og i øvrigt ikke foretaget afmærkning på stemmesedlen, anses stemmesedlen som afgivet for denne kandidat (personlig stemme). Det bestemmes endvidere, at har vælgeren sat kryds ud for navnene på flere kandidater for samme parti, anses stemmesedlen som afgivet for partiet (partistemme).

En stemmeseddel, hvorpå der er anbragt to eller flere kryds, må således anses for gyldig, såfremt disse kryds er anbragt inden for samme partifelt, og det er da også i indenrigsministeriets valgcirculære af 31. august 1971, efter hvilket der skal gives nærmere instruktion til valgstyrelser og valgbestyrelser, fremhævet, at anbringelse af flere kryds på en stemmeseddel ikke gør denne ugyldig, når blot krydsene er anbragt inden for samme partifelt. Ministeriet har endvidere særlig anmodet valgbestyrelserne om ved den endelige optælling af de afgivne stemmer, herunder ved bedømmelsen af de af valgstyrelserne kasserede stemmesedler, at være opmærksomme på, at stemmesedler med

to eller flere kryds inden for samme partifelt er gyldige, således at ingen stemmesedler kasseres af denne grund.

H. C. Toft.

/ Vilh. Brockmeyer.

Folketinget“.

Materialet vedrørende valget såvel som de nævnte valgklager vil blive tilstillet udvalget til prøvelse af valgene.

I henhold til forretningsordenens § 1, stk. 2, skal der i dette møde nedsættes et udvalg på 21 medlemmer til prøvelse af valgene. Hertil har en valggruppe omfattende de 5 i tinget repræsenterede partier indstillet følgende medlemmer:

Valgt blev: *Poul Schlüter, Stehr Johansen, Hans Kjær, Gerda Møller, Niels Jørgen Nielsen, Kaj V. Andersen, Henning Christophersen, Johan Philipsen, Meta Ditzel, Nordqvist, Samuelson, K. Axel Nielsen, Lene Bro, Finn Christensen, Jørgen Peder Hansen, Grete Hækkerup, Søren B. Jørgensen, Evald Kristensen, Niels Matthiasen, Arne Larsen og Poul Dam.*

Den midlertidige formand (Skytte): Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 6. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

Eneste behandling af indstilling fra udvalget til prøvelse af valgene.

Mødet hævet kl. 13.05.

2. møde.

Onsdag den 6. oktober kl. 13.

Den midlertidige formand (Skytte): I henhold til det af folketinget den 4. august 1961 vedtagne forslag om overgang til næste sag på dagsordenen skal der nedsættes et udvalg på 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til at følge regeringens forhandlinger om Danmarks optagelse i Det europæiske økonomiske Fællesskab.

I henhold til folketingsbeslutning af 30. maj 1968 skal der nedsættes et udvalg på 21 medlemmer til at drøfte problemer og modtage information vedrørende en ny storlufthavn og en fast forbindelse over Øresund.

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om det udenrigspolitiske nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.

I henhold til lov nr. 292 af 21. december 1957 skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til § 13 i lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m. v. skal der vælges 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.

I henhold til § 10 i lov nr. 135 af 29. marts 1950 om en sukkerordning skal der nedsættes et udvalg på 15 medlemmer.

I henhold til § 2, stk. 2, i lov nr. 235 af 27. maj 1950 om anvendelse af modværdien af de i henhold til det europæiske genopbygningsprogram modtagne gaveydelse skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer.

I henhold til § 2, stk. 3, i lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab skal der nedsættes et udvalg på 11 medlemmer.

I henhold til toldloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 508 af 25. november 1970, § 1, stk. 7, skal der nedsættes et udvalg på 17 medlemmer.

I henhold til § 19 i lov nr. 297 af 10. juni 1971 om internationalt udviklingssamarbejde skal der nedsættes et udvalg på 17 medlemmer.

I henhold til § 2 i lov nr. 293 af 19. juni 1971 om beholdere til øl og læskedrikke skal der vælges et udvalg på 17 medlemmer.

I skrivelse af 29. f. m. anmoder udenrigsministeren om, at der må blive foretaget valg af 5 medlemmer af folketinget til at indtræde i det i henhold til § 9 i lov om ændringer i lov om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger nedsatte udetillægsnævn.

I skrivelse af 4. d. m. anmoder socialministeren om, at der af folketinget må blive udpeget 4 medlemmer, der skal have sæde i folketinget, til at indtræde i det i § 12 i lov om mødrehjælpsinstitutioner, jfr. lovbekendtgørelse af 24. august 1956, omhandlede tilsynsråd.

I skrivelse af 29. f. m. anmoder udenrigsministeren om, at der af folketinget må blive foretaget valg af 5 medlemmer og 5 stedfortrædere til Europarådets rådgivende forsamling til forsamlingens 23. ordinære samlings 3. del.

Med skrivelse af 21. september 1971 fremlægger finansministeren i henhold til grundlovens § 47, stk. 1, statsregnskabet for finansåret fra 1. april 1970 til 31. marts 1971 for folketinget.

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets ombudsmand har afgivet beretning for året 1970. Eksemplarer af beretningen er tilstillet tingets medlemmer.

Folketingets regnskab for finansåret fra 1. april 1970 til 31. marts 1971 er revideret og vil blive fremlagt i bureauet. Et sammendrag vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.